

Handläggare
Hanna Markkula
Telefon: 08-508 10 133**Till**
Östermalms stadsdelsnämnd
2016-04-14

Yttrande till Arbetsmiljöverket – Dianagårdens vård- och omsorgsboende

Arbetsmiljöverkets beteckning, 2015/034223

Förvaltningens förslag till beslut

1. Yttrandet överlämnas som svar till Arbetsmiljöverket.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Christina Klang
stadsdelsdirektörMarianne Snell
avdelningschef

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket genomförde den 3 september 2015 en inspektion av Dianagårdens vård- och omsorgsboende där det bland annat konstaterades att hygienutrymmena har begränsningar i arbetsutrymme. Arbetsmiljöverket har meddelat att de överväger om att besluta om ett förbud mot Dianagården. Förbudet avser utförande av omvårdnadsarbete i de boendens hygienutrymmen om inte fritt arbetsutrymme finns. I yttrandet redovisas förvaltningens åtgärdsförslag.

Bakgrund

Dianagårdens vård- och omsorgsboende är ett särskilt boende för äldre i behov av hjälp dygnet runt. Det finns totalt 48 lägenheter, 36 platser med inriktning somatik och 12 platser med inriktning demens. Micasa Fastigheter äger fastigheten på Artemisgatan 2 där Östermalms stadsdelsnämnd hyr lokalerna för Dianagården.

Arbetsmiljöverket genomförde den 3 september 2015 en inspektion av Dianagården. I inspektionsmeddelande konstaterades brister i arbetsmiljön med åtföljande krav på åtgärder. Verksamheten saknade bl.a. rutiner för riskbedömning av arbetsmiljön vid arbete hos vårdtagarna. Det konstaterades även att hygienutrymmena har begränsningar i arbetsutrymme vid sidan av toalett och handfat.

Arbetsmiljöverket genomförde ett uppföljningsbesök den 18 december. Rutin för kartläggning av arbetsmiljön i enskildas hem hade tagits fram och riskbedömningar var genomförda. Arbetsmiljöverket konstaterade dock kvarstående brister avseende hygienutrymmena.

Ärendet

I en underrättelse den 22 januari 2016 framkommer att Arbetsmiljöverket överväger att besluta om ett förbud mot Dianagården. Förbudet avser utförande av omvårdnadsarbete i lägenheternas hygienutrymmen efter den 29 juni 2018 om inte nedanstående villkor uppfylls. Vite kan bli aktuellt om nämnden bryter mot förbudet.

För att undvika belastningsskador hos personalen ska det finnas ett fritt arbetsutrymme om minst 0,8 meter vid sidan om toalett och handfat där arbetstagaren måste utföra arbetsmoment som innebär kraftutövning eller där man måste huka eller böja sig ner. Det ska dessutom finnas fritt utrymme för de hjälpmedel som behöver användas i hygienutrymmet så att dessa kan passera och manövreras.

Stadsdelsnämnden samt fastighetsägaren har fått möjlighet att yttra sig över de villkor som gäller vid förbudet samt om tidpunkten när förbudet börjar gälla. Nämnden har fått förlängd svarstid och ska senast den *15 april 2016* inkomma med synpunkter till Arbetsmiljöverket.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreomsorgen. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 29 mars. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 5 april. Information till landstinget kommer att ges.

Förvaltningens synpunkter

Fastigheten där Dianagården ligger uppfördes från början som pensionärshotell/servicehus och byggdes om till ålderdomshem 1995. Inom de särskilda boendena bor idag många sjuka äldre med omfattande hjälpinsatser. Då målgruppen har förändrats är de äldre fastigheterna inte alltid ändamålsenligt utformade för att motsvara dagens krav.

Som Arbetsmiljöverket har konstaterat så finns utrymmesbrist i hygienutrymmena på Dianagården. I samarbete med Micasa inleddes ett ombyggnadsprojekt under hösten. En förstudie påvisade att ca femton toaletter behövde byggas om för att motsvara kraven. Ombyggnaden skulle påbörjas under året i enlighet vad förvaltningen har uppgivit i stadens äldreboendeplan. Det skulle ske etappvis och utan behov av evakuering.

Efter förstudien har det emellertid framkommit att samtliga hygienutrymmen har brister i arbetsutrymme och behöver byggas om för att omvårdnadsarbete ska vara tillåtet på Dianagården. Mot bakgrund till detta kommer förvaltningen se över två alternativ.

Diskussioner har inletts med Micasa kring en ny åtgärdsplan för anpassning av samtliga toaletter. Då ombyggnadsbehovet är stort kommer en evakuering av verksamheten att bli nödvändig. Det är inte effektivt att genomföra åtgärderna etappvis, varken ur verksamhets- eller byggperspektiv. En dialog har därför även inletts kring eventuellt evakueringsboende.

Samtidigt har Dianagården en del övrigt renoveringsbehov och kostnaderna för ombyggnationerna kommer sammanfattningsvis att bli höga. Den senaste äldreboendeplanens framskrivning visar att behovet av platser på vård- och omsorgsboende försätter att minska de närmaste åren, fram till runt 2022. Mot bakgrund av detta kommer även alternativet att avveckla verksamheten tas i beaktande. En dialog kommer att aktualiseras med den stadsövergripande referensgruppen hos äldre nämnden. Gruppen samordnar planeringen i staden så tillgången på särskilda boenden motsvarar behoven.

Förvaltningens förslag

En eventuell renovering av fastigheten kommer att bli omfattande. För ett slutförande innan Arbetsmiljöverkets förbud föreslås träda i kraft önskar förvaltningen att tidpunkten flyttas fram med ett år, till den 30 juni 2019.

Förvaltningen föreslår att yttrandet överlämnas som svar till Arbetsmiljöverket.

Bilaga

Arbetsmiljöverkets underrättelse – möjlighet till yttrande
2015/0344223